

NGT

HUDUDGAZ ХОРАЗМ

GAZ TA'MINOTI FILIALI

ТАБИИЙ ГАЗНИ УЛГУРЖИ

ИСТЕРМОЛЧИЛАРГА

ЕТКАЗИВ БЕРИШ ВА КАБУЛ ҚИЛИШ

ШАРТНОМАСИ

№ *13-2/15*

“Қуванчбек-Машхура” МЧЖ боғсмаҳонаси

Буюртма рақами № 80, нусха - 5000, Тел.: 62 223 11 88

Урганч шаҳар 2022 йил

Директор/управляющий делами
Компания

Управляющий делами
Компания

ИТ-бюро
Управляющий делами

24.01.2024

2022 йил « 14 01 » даги
13-3915 -сон шартномага
ИЛОВА

Фойдаланишга қабул қилинган газдан фойдаланиш усулчлари
РЎЙХАТИ
Фаолият тури: каас-хўнор тегувиши

Каласгр № 22041201012119

Табиий газ тарифи 660 сўм 00 тийин

№	Корхона, уюшма, шах номи	Адреслари номи	сон	Ўлчанган газ сиффи, м³/сўм/с	Таъин хисобла олиш приборларининг турлари
	<u>Равобов</u>	<u>Ава 600</u>	<u>2</u>	<u>133,6</u>	<u>Ҳисобловчи</u>
	<u>Битоев</u>	<u>Равоб 10</u>	<u>1</u>	<u>1040</u>	<u>ИД2010</u>
/					

Келишилган:

Етказиб берувчи «ИЛОВА» ТДВ (Ф.И.Ш.) (Ф.И.Ш.)
Раҳбар [Signature]
Имзоси [Signature]
Ижрочи [Signature] (Ф.И.Ш.)

«ИСТЕЪМОЛЧИ» ТДВ (Ф.И.Ш.) (Ф.И.Ш.)
«ИСТЕЪМОЛЧИ» ТДВ (Ф.И.Ш.) (Ф.И.Ш.)
«ИСТЕЪМОЛЧИ» ТДВ (Ф.И.Ш.) (Ф.И.Ш.)

«ИСТЕЪМОЛЧИ» ТДВ (Ф.И.Ш.) (Ф.И.Ш.)
«ИСТЕЪМОЛЧИ» ТДВ (Ф.И.Ш.) (Ф.И.Ш.)
«ИСТЕЪМОЛЧИ» ТДВ (Ф.И.Ш.) (Ф.И.Ш.)

Табиий газни ўлғуржи истеъмолчиларга етказиб бериш ва қабул қилиш
ШАРТНОМАСИ

14 01 2021 йил 13-3915 -сон [Signature]
(шартнома тузилган жой)

Низом асосида фаолият юритувчи [Signature]
[Signature]

(кейинги ўринларда «Истеъмолчи» деб аталади) раҳбари [Signature]
бир

ТОМОНДАН ХАМДА НИЗОМ ВА 2020 ЙИЛ « 23 » ИЮНДА БЕРИЛГАН 01-19-33/3099-сонли
Ишончнома асосида фаолият юритувчи «Худудгаз Хоразм» газ таъминоти филиали
(кейинги ўринларда «Етказиб берувчи» деб аталади), раҳбари Ш.К.Сабиров иккинчи
томондан, қуйидагилар тўрисида мажкур шартномани туздилар:

1. ШАРТНОМА ПРЕДМЕТИ

1.1. Етказиб берувчи ўз зиммасига газ тармоқлари орқали Истеъмолчининг
келишилган буюртманомаси бўйича табиий газ (кейинги ўринларда газ деб аталади)
етказиб бериш мажбуриятини олади, Истеъмолчи эса ўз зиммасига ушбу
шартноманинг 1.4-бандида кўрсатилган хажмда газни қабул қилиш мажбуриятини
олади ҳамда тўловларни белгиланган нарх бўйича ўз муддатига амалга оширади.

1.2. Етказиб берувчи газни ушбу шартномага ва газлаштириш лойиҳасига
мувофиқ, газдан фойдаланиш учун стандартлаштирилган ва сертифицирлган эга газ
курilmалари, шунингдек, электрон газни хисоблаш приборлари (кейинги ўринларда
хисоблаш приборлари деб аталади) мавжуд бўлганда етказиб беради.

1.3. Истеъмолчи Етказиб берувчига таъдидланган меъёрларга (Табиий газдан
фойдаланиш қоидаларининг 6-бандига) асосан ишлаб чиқарилган маҳсулотга
(ёки кўрсатилган хизмат) нисбатан келгуси йилда газга асосланган эҳтиёжни
тақдим этади.

Истеъмолчи жорий йилнинг 15 июль кунига қадар келгуси йилда истеъмол
қилиниши тахмин қилинган газ хажми бўйича буюртма беради.

1.4. Истеъмолчи билан келишилган буюртма бўйича етказиб бериладиган
газ хажми шартларда белгиланган босим ва хажмда 2021 йилда
950 куб.м, нархи 688000 минг сўмни ташкил қилади, жумладан
чораклар ва ойлар бўйича қуйидагича тақсимланади:

Чорак	Минг куб.м.	Нарх	Чорак	Минг куб.м.	Нарх
I чорак	<u>950</u>	<u>350</u>	январь	<u>320</u>	март
II чорак	<u>—</u>	<u>—</u>	апрель	<u>—</u>	май
III чорак	<u>—</u>	<u>—</u>	июль	<u>—</u>	август
IV чорак	<u>—</u>	<u>—</u>	октябрь	<u>—</u>	ноябрь

Берувчи билан келишилади. Истеъмолчи томонидан газ ўлчаш прибори ва ёки ўлчов комплекси газ истеъмолини ҳисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган тизим (ТТХНАТ-АСКУТ) дариға уланиши лозим.

3.6. Газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплексини ўрнатилиш ва ишлатилиш амаллари қондағлар ва меъёрларга мувофиқ амалга оширилиши керак.

3.7. Газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплекси эгаси уни ишлатилиш давомида O'z DSt 8.030:2008 "Ёқилғи ва энергия. Ҳисобга қўйилган умумий талаблар", O'z DSt 8.031:2008 "Ёқилғи ва энергия. Ўлчаш приборлари билан тақаблар ва уларни ишлатилиш" давлат стандартлари талаблариға, шунингдек ўлчаш приборлари ишлаб чиқарувчининг талаблариға риоя қилиши.

3.8. Газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплексларининг метрологик ва техник тавсифлари амалдаги меъёрлар ва қондаларға мувофиқ бўлиши керак.

3.9. Газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплекслари "Ўзстандарт" агентлигининг жорий қиёслов кўритидан ўтказилган сертификати ва ёки метрологик аттестациясига эға бўлиши керак. Газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплексларининг қиёслов кўриқдан ва ёки метрологик аттестациясидан ўтиш даврини "Ўзстандарт" агентлиги белгилайди.

Газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплекслари эгаси газ ўлчаш приборларини қиёслов кўритидан ўтказиш ва ёки ўлчов комплексларини (ва унинг тарққбий қисмларини) "Ўзстандарт" агентлиғида метрологик аттестациядан ўтказишнинг ўз вақтида бажарилиши учун масъулдир.

3.10. Режағлаштирилган ишларнинг бир қисми сифатида (қиёслов кўрити/қалиблар, торайиш мосламасини алмаштириш, таъмирлар) газ ўлчаш приборларини ва ёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш ва ўрнатиш техник ва ёки ишлаб чиқариш эҳтиёжлари асосида келишув бўйича ва иккада томоннинг вақиллари иштирокида амалга оширилади.

Газ ўлчаш приборларини ва ёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш, ўрнатиш, уни ишлаб чиқарувчининг талаблариға ва амалдаги меъёрлар ва қондаларға мувофиқ эғаси (ёки унинг сервис хизмат кўрсатувчи вақили) томонидан амалга оширилади.

3.11. Режағлаштирилган ишларнинг бир қисми сифатида (қиёсловаш кўрити/қалиблар, торайтириш мосламасини алмаштириш, таъмирлар) газ ўлчаш приборларини ва ёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш ва ўрнатиш техник ва ёки ишлаб чиқариш эҳтиёжлари асосида келишув бўйича ва иккада томоннинг вақиллари иштирокида амалга оширилади.

Газ ўлчаш приборларини ва ёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш, ўрнатиш, уни ишлаб чиқарувчининг талаблариға ва амалдаги меъёрлар ва қондаларға мувофиқ эғаси (ёки унинг сервис хизмат кўрсатувчи вақили) томонидан амалга оширилади.

Ётказиб берувчининг вақилини газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплексининг эғаси чақиради.

3.12. Газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплексларини модернизация қилиш, газ ўлчаш приборларини алмаштириш, газни ўлчашнинг бошқа усулларини талаш масаллари Ётказиб берувчи билан келишилади.

3.13. Газнинг физик-қимвий параметрлари (стандарт шароитдаги зичлик, азот ва карбонат ангидриди) газ ўлчаш приборининг конфигурациясига киритилади.

Газ ўлчаш приборининг эғаси газнинг физик-қимвий параметрларини ўз вақтида газ ўлчаш приборини конфигурациясига киритишни таъминлайди. Ётказиб

8.4. Ётказиб берилган табиий газнинг табиий сифати шартнома ёки норматив ҳужжатлар талаблариға мос келмаганда, Истеъмолчи газ қабул қилиш ёки унинг учун ҳақ тўлашни рад этганда Ётказиб берувчидан ётказиб берилган сифати зарур даражада бўлмаган газ ҳажми қийматининг 20 фоизи миклордида жарима тўлашни талаб қилиш ҳуқуқиға эға. Агар, газ қиймати тўланган бўлса, Истеъмолчи Ётказиб берувчидан белгиланган тартибда тўланган суммани қайтаришни талаб қилиш ҳуқуқиға эға.

8.5. Ётказиб берувчи томонидан шартномада кўрсатилган ҳажмлардан кам газ ётказиб берилганда, Ётказиб берувчи Истеъмолчиға мулдати ўтган ҳар бир кун учун мажбурийларнинг бажарилмаган суммасининг 0,5 фоизи миклордида, бирок ётказиб берилмаган газ қийматининг 50 фоизидан ошмайдиغان миклорда пеня тўлайди.

8.6. Шартномада кўрсатиб ўтилган мулдатларда ётказиб берилган газ ҳақи ўз вақтида тўланмаган тақдирда, Истеъмолчи мулдати ўтган ҳар бир кун учун мулдати ўтган тўлов суммасининг 0,4 фоизи миклордида, бирок мулдати ўтган тўлов суммасининг 50 фоизидан ошмайдиغان миклорда пеня тўлайди.

IX. КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ ТАЛАБЛАР

9.1. Ушбу шартноманинг ҳар бир тарафлари бир-бириға нисбатан амалдаги коррупцияға қарши кураш талаблари, шу жумладан, бу билан чеқланиб қолмасдан, бarchа амалдаги қонун ва қондаларға оид шартларни ва талабларни тadbirk эғилишни ифодалайди ва қафоғлатайди.

9.2. "Истеъмолчи" "Ётказиб берувчи"ға мазкур шартнома доирасида қуйилганларни қафоғлатайди ва қуйилади мажбурийларни ҳам ўз зиммасига оғлади: Шартноманинг амал қилиш мулдати давомида у (шунингдек, унинг ходимлари, директорлари, агентлари ва бошқа вақиллари), истеъмолчи манфағлари учун агент ёки вақил сифатида ҳаракат қилиб, "Ётказиб берувчи"нинг коррупцияға қарши амалдаги талаблариға ва Ўзбекистон Республикасининг бarchа қонун ва қондаларига қатъий риоя қилади.

X. НИЗОЛАРНИ ХАЛ ЭТИШ ТАРТИБИ

10.1. Келишмовчиликлар ва низоли масалалар юзатга келган тақдирда томонлар қондага кўра, уларни судлача ҳал этиш чорағларини кўрайдилар.

10.2. Келишмовчиликлар ва низоли масалаларни ҳал этиш учун тарафлар белгиланган тартибда жавобтар жойлашган жойдаги тегишлисудға мурожаат қилишға ҳақилдир.

10.3. Шартнома шартларини бир томонлама рад этиш ва бир томонлама ўзғартиришға йўл қўйилмайди, қонунда белгиланган ҳоғалтар бундан мустасно.

XI. ФОРС-МАЖОР ҲОЛАТЛАР

11.1. Томонлар:

а) табиий офатлар;

б) магистрал газ қувурларида ва газ тармоқларида, газни қайта ишлаш қорхоналари ва газ казибчиқариш жойларида қўйилмаган авария вазиғлари юзатга келганда, шунингдек энгиб бўлмаёс қуялар туғайли соғдр бўлган табиий офатлар,

истеъмолчини хисобга олиш приборлари ишлаганиниг ишончлигини текшириш учун комиссия ташкил этиш:

- табиий газнинг стандартлаштириш бўйича норматив хужжатларда кўзда тутилган сифатда ва етказиб бериш режимида риоя қилган ҳолда узатилиши;
- табиий газни етказиб бериш шартномаси бекор қилинганда, фойдаланилмаган газ ҳажми учун туланган суммани қайтариш;
- табиий газни етказиб бериш шартномасини қонун ҳужжатларига мувофиқ бир томонлама бекор қилиш;

- табиий газни етказиб бериш тўхатирилганда, зарарни қоплашни талаб қилиш (шартноманинг 2.5. ва 6.1. бандлари бундан мустафо);

- газ етказиб беришни вақтинча тўхатишни.

Истеъмолчи қонунчилик ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқларга эга бўлиши мумкин.

VIII. ТАРАФЛАРНИНГ МОДДИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ

8.1. Етказиб берувчи Истеъмолчига газ етказиб бериш шартномасига асосан газ етказиб берилмаган ёки тўлиқ етказиб берилмаганлиги оқибатида етказилган моддий зарар ва бой берилган фойдани белгиланган тартибда қоплайди.

Етказиб берувчи газни етказиб бермаганлиги ёки тўлиқ етказиб бермаганлиги учун қуйидаги ҳолларда жавобгар ҳисобланмайди:

- а) Истеъмолчи томонидан газ таъминоти тармоқларига қўшимча газдан фойдаланиш уқунасини руҳсатсиз улаш ҳолати аниқланганда;
- б) фойдаланилган газ учун тўлов амалга оширилмаганда;
- в) қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолатларда.
- г) истеъмолчи томонидан шартнома талабларига амал қилинмаганлиги;
- д) мажбур шартноманинг 2.5. ва 6.1. бандларида кўрсатилган ҳолларда.

8.2. Етказиб берувчи томонидан шартнома мажбуриятларининг бажармаслиги натижасида Истеъмолчига моддий зарар етказилганда, Етказиб берувчининг мансабдор шахсига нисбатан базавий хисоблаш микроурнининг ўн баробаридан ўн беш баравари миклориди жарима қўлланади.

8.3. Шартномада кўрсатилган ҳажмдан кам ҳажмда газ етказиб берилган тақдирда, Етказиб берувчига нисбатан Ўзбекистон Республикасининг "Ҳўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида"ги Қонунни асосида жарима санкциялари қўлланилади, қуйидаги ҳолатлар бундан мустафо:

- а) форс-мажор ҳолатлар;
- б) манисграф газ қувурларида ва газ тармоқларида авария ҳолатлари юз берганда;

в) киши даврида вақтинча газ етказиб бериш чекланганлигида (Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамасининг 2008 йил 24 декабрдаги 277-сон қарорлари, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирилар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари қарорлари билан таъдиқланган газ етказиб бериш тармоқидан ўзиб қўйилмайдиган объектлар рўйхатида киритилган қорхоналардан ташқари);

г) шартномасосида Истеъмолчи томонидан ўз зиммасига олинган мажбуриятлар бажарилмаганда.

берувчи Истеъмолчига газнинг физик-кимёвий параметрларини ўз вақтида етказиб берилишини таъминлайди.

3.14. Етказиб берувчи ўзининг тамгаларини газ ўлчаш приборларида ва ёки ўлчаш комплексининг газ ҳажмини ўлчашга таъбир қиладиган қисмларида Истеъмолчи иштирокида ўрнатлади ва тегишли даволатнома тузлайди. ўрнатилган тамгаларни бўғилишга Истеъмолчи жавобгардир.

3.15. Етказиб берувчи Истеъмолчининг газ ўлчаш приборлари ва ёки ўлчов комплекслари ва уларнинг тарқибий қисмларининг тўғри ишлашини қузатиш ҳуқуқига эга. Шу билан бирга, Истеъмолчи Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида мувофиқ Етказиб берувчи вакилларининг ўлчаш приборлари ва ёки ўлчаш комплексларида тўсиқсиз киришини таъминлайди.

3.16. О'з DSt 8.586.(1-5)-2005 бўйича ўлчов комплекси ва ўлчаш приборлари ишида файригабоний ҳолатлар юзата қелган тақдирда О'з DSt 8.064:2017 бўйича газнинг миклори хисобланади (корректуровка). ўлчаш қуримаси ва ёки ўлчаш комплекси фаолиятига руҳсатсиз аралашш ҳолатлари бундан мустафо.

3.17. Олинган газ учун хисоб-китоб, қуйидаги ҳолларда тамгаланмаган газдан фойдаланиш уқунасининг 24 соат давомида ишлаб туриши хисоб-китобидан амалга оширилади:

а) газни хисобга олмаган ҳолда газ истеъмолчи – газни хисоблаш прибори ва газни сарф қилиш нормаси бўлмаганда, газни хисоблаш приборини четлаб ўтган ҳолда истеъмол қилиш (ноқонуний байтас линиялари уланганда) охириги хатловдан ўтказиш даволатномаси тузилган кундан аниқланган кунгача, лекин даъво муддатидан кўп бўлмаган даврга;

б) хисобга олиш приборини улаш тартиби ва схемаси ўзгартирилганда - охириги хатловдан ўтказиш даволатномаси тузилган кундан, лекин даъво мудлатидан кўп бўлмаган даврга;

в) хисобга олиш прибори бузилганда (хисобга олиш прибори бузилганлигини таъдиқловчи ҳужжатлар мажмуа бўлганда) – шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларини инобатга олган ҳолда бир хисоб-китоб давридан кўп бўлмаган вақтда;

г) хисобга олиш прибори мавжуд бўлмаганда – киёслов қўрилган ўтказиш учун ечилганда – хисобга олиш прибори ечилган кундан "Ўзстанлар" ағенглигиндан киёсловдан ўтказилиб, сертификат олинб жойига ўрнатилган кунгача бўлган вақтда;

д) хисобга олиш приборини киёслов қўрилган ўтказиш ва ёки ўлчов комплексини метрологик аттестациядан ўтказиш муддати тугатилганда – киёслов қўрилган метрологик аттестация ўтказиш муддати тугатилган кундан киёслов қўрилган ёки метрологик аттестация ўтказиш учун ечилган кунгача бўлган вақтда;

е) хисобга олиш прибори ёки ўлчов комплексининг қисмларида ўрнатилган тамгаларнинг бўғилишга бузилганда – охириги қўрик ёки газ таъминоти ташкилоти вакили бориб кўрган вақтдан бошлаб, лекин бир хисоб-китоб давридан кўп бўлмаган вақтда;

ж) хисобга олиш приборини ўзбошимчалик ечиб қўйилганда – охириги қўрик ёки газ таъминоти ташкилоти вакили бориб кўрган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача бўлган вақтда;

з) газни тарқатиш тармоқларининг технологик режимини буздирилган газ қувурларида ёки ГТШларида асоб-ўсқуналар ўрнатилганда - охириги қўрик ёки газ таъминоти ташкилоти вакили бориб кўрган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача бўлган вақтда;

и) Газ ҳисоблаш ускунасининг конфигурацияларига ноқонуний тарзда ташқи таъсир кўрсатган ҳолда таъбий газни истеъмол қилиш ҳолатлари аниқланганда – ташқи таъсир кўрсатилган кундан бошлаб (агар арағлашув кунини ва фактини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлса), бироқ даъво муддатидан ортиқ бўлмаган муддатга;

к) ҳисобга олиш приборининг хотирасида сақланган архив маълумотларини йўқотиш, газ ўлچашни автоматлаштирилган тизимдан ҳисобот ойда маълумотлар олиш имкони бўлмаганда ёки етказиб берувчининг оператив журналирдан олинган маълумотлар бўлмаган тақдирда. (Ҳисоб-китоб учун ТҶХНАТ (АСКУҲ) тизими жорий қилинган истеъмолчиларда ҳисобот даври учун архив маълумотлари мавжуд бўлмаган ҳолларда истеъмол қилинган таъбий газ ҳажмлари тўғрисидаги маълумотлар ТҶХНАТ тизимида қайд этилган маълумотлардан олинди);

д) газ истеъмоли ҳажмлари ҳисобга олиш приборининг руҳсат этилган максимум ўлчов чеграсидан ортиқча бўлганда, шомбанданган газ жиҳозларидан фойдаланилган газ учун ҳисоб-китоблар охири хатловдан ўтказиш даволатномаси тўзилган кундан, хатлов даволатномаси мавжуд бўлмаганда эса – газ таъминоти ташкилоти вакили томонидан охири марта бориб кўрилган кундан амалга оширилди;

м) газлаштириш ҳужжатларини расмийлаштирмастан истеъмолчи томонидан кўшимча газ қурлимаси ўрнатилган ҳолати аниқланганда (кўшимча газ анжомларини ўрнатиб олиб фойдаланаётганлик факти бўйича асослантурувчи ҳужжатлар мавжуд бўлганда) – бир ҳисоб-китоб даврига;

3.18. Истеъмолчининг ҳисобга олиш прибори газ ҳажмининг пастки чеграси остида сарфланганда, газ ҳажми ҳисобга олиш прибори ва/ёки ўлчов комплексининг меъёрий-техник ҳужжатларида кўрсатилган ўлчовининг пастки чеграсида олинди.

3.19. Етказиб берувчи томонидан етказиб берилган газ ҳажмининг ишончлилиги таъсир кўрсатувчи ўлчов комплекслари ва ҳисоблаш приборларининг ишлаши бузилган ҳолатлар аниқланганда, Етказиб берувчи "Ўзгачлар" агентлиги бўлимларида ўлчов комплекслари ва газни ҳисоблаш приборларини экспертизадан ўтказишни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

Агар ўлчов комплекслари ва ҳисоблаш приборлари носоз бўлса, экспертизадан ўтказиш учун тўловлар Истеъмолчи томонидан, соз ҳолатда бўлганда эса – экспертиза ўтказилиши талаб қилган Тараф томонидан амалга оширилди.

3.20. Агар ҳисобга олиш прибори ишдан чиққандаёки ҳисобга олиш приборидан газ сизиб чиқиш ҳолатлари аниқланган тақдирда Истеъмолчи 24 соат ичида Етказиб берувчига бу ҳақда хабар бериши шарт. Шунингдек қорхонадаги газ ишлатилган асбоб-ускуналарни ишлаш графигини тўзиши ва ишламайдиغان газ асбоб-ускуналарини Етказиб берувчи билан биргаликда ўқиб таъминлашнинг таъминлаши шарт.

3.21. Ҳисобга олиш приборларида газ сизиб чиқиш ҳолати аниқланган тақдирда қайта ҳисоб-китоблар охири кўнра ёки газ таъминоти ташкилоти вакили бориб кўрган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача, лекин даъво муддатидан кўп бўлмаган даврда амалга оширилади. (0% Dst 8.586 га қўра газни аниқлаш тизимлари герметик ҳолатда бўлиши керак).

- таъбий газни етказиб бериш шартномасини ижро қилишдан қонун ҳужжатларида мувофиқ бир томонлама воз кечиш;

- газ тармоқларида авариянинг олдини олиш ёки бартараф этиш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чораларни кўриш зарурати юзата келганда, Истеъмолчи билан келишмасдан ва уни отоҳланттирмастан ҳамда зудлик билан хабардор қилган ҳолда, таъбий газни етказиб беришни тўхтатиш ёки чеклаш;

- ушбу шартномада назарда тутилган ҳолатларда, аниқланган қондабузарликлар бартараф этилуғига қадар аввалдан отоҳланттирмаган ҳолда газ етказиб беришни тўхтатиш.

- таъбий газ етказиб бериш шартномасини бир томонлама бекор қилиш.

7.3. Истеъмолчи қуйидагиларга мажбур:

- ҳисобот ойда таъбий газ етказиб бериш ва қабул қилиш даволатномасини ва ҳисоб-варақасини расмийлаштириш учун ҳар ойнинг 5-санасигача Етказиб берувчига электрон газ ҳисобдонини архив маълумотлари (распечатка) ёки газни ҳисобга олиш приборларининг кўрсаткичларини тақдим этиш.

- газдан оқилна ва тежамкорлик билан фойдаланиш;

- газ ҳужайиги газ қувурлари ва ускуналарини техник жиҳатдан соз ҳолатда сақлаш;

- газ тармоқларида ёки газдан фойдаланиш ускунасида вужудга келган таъбий газ сизиб чиқиши ҳолати ҳақида газ таъминоти ташкилоти диспетчерлик хизматларини зудлик билан хабардор қилиш;

- ўзининг газ тармоқлари дахлсизлигини таъминлаш ва эҳтимоли бўлган руҳсатсиз уланлишларни аниқлаш мақсадида уларни ва улардаги ускуналарни мунтазам равишда кўздан кечириб чиқиш;

- газ таъминоти ташкилотлари газ тармоқларига сертификатланмаган, газлаштириш лойиҳасига (ЛТХ) мувофиқ бўлмаган газдан фойдаланиш ускунасининг уланлишига йўл қўймастик;

- газ етказиб берувчи вакиллари ва "Ўзгачлар" агентлиги ходимларининг (тегишли тўвоҳнома кўрсатилган тақдирда) таъбий газни истеъмол қилиши ҳисобга олиш приборларини ва/ёки газдан фойдаланиш ускунасини куннинг исталган вақтида эркин кўздан кечиришини таъминлаш;

- газдан фойдаланиш ускунасидаги носозликларни (бундай турдаги ишларни бажариш ҳуқуқига эга бўлган ихтисослаштирилган бригадалар ёки ҳодим ёрдамида) бартараф этиш;

- таъбий газ истеъмолчини ҳисобга олиш приборлари кўрсаткичларини ўзгартириш мақсадида уларнинг ишлашига тўқинлик қилувчи ҳаракатларни амалга оширмастик, уларнинг касдан бузилишига йўл қўймастик ва ўрнатилган тамғаларнинг бутунлигини таъминлаш;

- таъбий газ истеъмолчини ҳисобга олиш приборлари ишдаги носозлик аниқланган тақдирда, газ таъминоти ташкилотини ўзи учун қулай шаклда дарҳол хабардор қилиш.

- Газ тармоти бўлиниши чеграсида таъбий газ сарфи бўйича маълумотларни масофадан олиш имкониятини берувчи газ истеъмолчини ҳисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган (ТҶХНАТ-АСКУҲ) тизимига уланган ҳисоблаш приборлари Истеъмолчи томонидан ўрнатилиш.

7.4. Истеъмолчи Етказиб берувчидан қуйидагиларни талаб қилиш ҳуқуқига эга:

- етказиб берилган таъбий газнинг аниқланган ҳажмига ва бошқа параметрларга норози бўлган тақдирда, Етказиб берувчининг таъбий газни

6.3. Газ истеъмолини ҳисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган тизим (ТҲХНАТ) ларга уланган истеъмолчиларни масофадан қайта улаш учун ҳақ ундирилмайди.

VII. ТАРАФЛАРНИНГ ХУҚУҚЛАРИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ.

- 7.1. Етказиб берувчи қўйдиғиларга мажбур:
- ўзига қарашли бўлган газ тармоқларини соз ҳолатда сақлаш ва уларни ўз ҳисобидан таъмирлаш-тиклаш;
  - ўз газ тармоқларининг техник ҳолатини ва уларда руҳсатсиз уланишларни аниқлаш учун даврий кўздан кечириш;
  - табиий газ етказиб бериш қисқарган ёки тўхтатан тақдирда бу тўғрида истеъмолчиларни хабардор қилиш;
  - газ ҳисоблаш ускуналаридан олинган архив маълумотларни, электрон маълумотларнинг барча параметрларини камида уч йил мобайнида ўзидан сақлалишини таъминлаш;
  - шартноманинг 3.17. ва 4.18.-бандларида кўрсатилган ҳолатлар содир этилганлиги ва ушбу ҳолатларни барқарор этилгунинга қадар табиий газ таъминотини қўшимча отоҳлантқиришларсиз тармоқдан ўчириш;
  - табиий газнинг руҳсатсиз истеъмо қилинганлиги, газ тармоқлари моддий бойликларининг талон-тароғ қилинганлиги тўғрисида хуқуқни муҳофаза қилиш органларини хабардор қилиш;
  - Истеъмолчига газ етказиб бериш шартномасида келишилган шартлар асосида газни етказиб бериш;
  - қонунда назарда тутилган тартибда монополияга қарши давлат органининг тақлимномасига асосан шартномага ўзгартиришлар киритиш;
  - Етказиб берувчи ва ваколатли давлат органларининг мажбурий кўрсатмаларини бажариш;
  - техник хизмат кўрсатиш шартномаларига мувофиқ истеъмолчиларнинг ички газ тармоқлари, газдан фойдаланувчи ускуналарини техник тафтишдан ўтказиш ва уларга профилактика хизмат кўрсатиш;
  - табиий газ сизиб чиқилишида — дарҳол;
    - овқат тайёрлаш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш ускуналарининг носозлигида — бир кун давомида;
    - иситиш мавсумида иситиш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш ускуналарининг носозлигида — бир кун давомида;
    - иссиқ сув ва иситиш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш ускуналарининг носозлигида (иситиш мавсумидан ташқари вақтда) — икки кун давомида;
  - Газдан фойдаланиш ускуналарини 5 сутка мудат ичида алмаштириш.
- Етказиб берувчи қонунчиликка мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.
- 7.2. Етказиб берувчиқўйдиғиларга эга:
- техник заруратда қўра, Истеъмолчинини белгиланган тартибда хабардор қилган ҳолда, табиий газни етказиб беришнинг қисқартириш ёки тўхтатиш;
  - газ таъминоти тармоқларига руҳсатсиз уланиш ҳолатлари аниқланганда уларни белгиланган тартибда газ тармоқидан ўзиб қўйиш;
  - Истеъмолчилардан табиий газдан фойдаланиш қоидалари ва газни етказиб бериш шартномаси талабларига риоя этишини талаб қилиш.

IV. ЕТКАЗИБ БЕРИЛГАН ГАЗ УЧУН ҲИСОБ-КИТОБНИ АМАЛГА ОШИРИШ

- 4.1. Истеъмолчи мажбур шартнома асосида етказиб берилган газ учун тўловни амалга ошириши шарт.
- 4.2. Газ учун нарҳлар ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигитомонидан амалдаги қонунчиликка мувофиқ белгиланади.
- 4.3. Истеъмолчи ҳисоб-китоб қилиш даври бошланишидан камида 5 кун олдин Етказиб берувчининг ҳисоб рақамига ушбу шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларида кўрсатилган ойлик газ ҳажми қийматининг 100 фоиз суммасини олдиндан тўлайди.
- Ҳисоб-китоб даври бошланишидан камида 5 кун олдин ҳисоб-китобни 50 фоиз олдиндан ҳақ тўлаш асосида амалга ошириш хоҳишини билдирган истеъмолчилар ҳисоб-китоб амалга оширилган даврни кўрсатиб етказиб берилган табиий газ учун 50 фоиз олдиндан ҳақ тўлаш асосида ҳисоб-китоб қилиш тўғрисида Етказиб берувчига билдирги тартибда мувожабат қилишга ҳақлидир. Бундай ҳолатларда истеъмолчилар ҳисоб-китоб даври бошланишидан камида 5 кун олдин газ таъминоти ташқиловининг ҳисоб рақамига табиий газ етказиб беришга тўзилган шартномада кўрсатилган ойлик табиий газ ҳажми суммасининг 50 фоиз миқдоридан олдиндан ҳақ тўлашлари шарт. Амалда истеъмо қилинган табиий газ ҳажми учун яқиний ҳисоб-китоб ҳисобот ойининг охиригача амалга оширилади.
- 4.4. Истеъмолчига газ олдиндан тўловсиз етказиб берилмайди.
- 4.5. Олдиндан тўлов амалга оширилмаган тақдирда, Истеъмолчига газ етказиб берилмайди (стратегик қорхоналар ва ижтимоий аҳамиятта эга истеъмолчилар бундан мустасно).
- 4.6. Истеъмолчи ҳар ойнинг 10 санасига қадар аввалги ойда истеъмо қилинган газ учун яқиний ҳисоб-китобни амалга ошириши керак.
- 4.7. Стратегик ва ижтимоий аҳамиятта эга Истеъмолчилар ҳисоб-китоб қилиш ойи тугатилган кейин 30 кун мобайнида олинган газ учун яқиний ҳисоб-китобни амалга оширилади.
- 4.8. Табиий газдан фойдаланишида Истеъмолчининг айби билан табиий газ етказиб беришга шартномада кўрсатилгандан ҳажмдан кам фойдаланилган тақдирда, аванс тарзида тўланган маблаглар қайтарилмайди, кўрсатиб ўтилган маблаглар эса келгусида газдан фойдаланишида ҳисобга олинди.
- 4.9. Истеъмолчи томонидан табиий газ етказиб бериш учун тузилган шартномада белгилангандан кўли ҳажмида ва газ таъминоти ташқиловти билан олдиндан келишилмаедан газ олинган тақдирда, Истеъмолчидан шартномаларга ҳажмлардан ортқиқ олинган табиий газ қийматига нисбатан 1,4 коэффицент билан оширилган тўлов ундирилади.
- Бунда, белгиланган тартибда ҳисоблаш приборини алмаштириш, таъмирлаш, хизмат кўрсатиш, тешириш ва созилигини мониторинг қилиш учун еғиб олиш, шунингдек, Истеъмолчига алоқадор бўлмаган турли хил (электр таъминоти носозлиги, чакмак, қисқа тулашув ва х.к.)даги техник носозликлар аниқланганлиги сабабдан истеъмо қилинган табиий газ ҳажминини ўрнатилган газ асбоб ускуналарини тўлик қувавати бўйича ҳисоб-китоб қилиниши нагжижасида шартномадаги ҳажмлардан ортқиқ ҳажмларни ташқил қилган ҳолатлар бундан мустасно.
- 4.10. Табиий газ учун Истеъмолчининг қарзи мажбур бўлган тақдирда, унинг аванс тўлови ҳисобига ўтказилган маблаглари Истеъмолчинини хабардор қилган ҳолда қарзни қоплашга йўналтирилади ва аванс тўлови сифатида ҳисобга олинмайди.

4.11. Шартномада кўрсатиб ўтилган муддатларда етказиб берилган газ киймати ўз вақтида тўланмаганда, Истеъмолчи муддати ўтган хар бир учун муддати ўтган тўлов суммасининг 0,4 фоизи миқдорда, лекин муддати ўтган тўлов суммасининг 50фоизидан ошмайдиган миқдорда пеня тўлайди.

4.12. Хисоб-китоб ойда етказиб берилган табиий газ хажми Етказиб берувчи вакиллари томонидан табиий газ истеъмолчини хисобга олиш приборидан кўрсаткичлари ёзиб олиш (ПТЖНАТга уланган, шунингдек, табиий газни истеъмол қилишни хисобга олиш приборларига эга бўлмаган ва белгиланган меъёрлар бўйича хисоб-китоб қиладиган истеъмолчилар бундан мустасно) асосида, кейинчалик ёзиб олинган кўрсаткичлар Fossa тизмига киритиш, шунингдек, истеъмолчилар томонидан табиий газ истеъмолчини хисобга олиш приборлари кўрсаткичлари интeрактив хизматлар воситаларидан фойдаланган ҳолдакириштириш орқали аниқланади.

4.13. Шартноманинг 4.12-бандига асосан кўрсаткич олинганидан сўн кейинги ойнинг 5 кунига қадар Етказиб берувчи томонидан хисоб-китоб ойи учун газ етказиб бериш-кабул қилиш даволатномаси расмийлаштирилади. Расмийлаштирилган газ етказиб бериш-кабул қилиш даволатномасига асосан истеъмолчига электрон хисобаварак-фактура юборилади.

4.14. Етказиб берувчига Истеъмолчи ўртасидати хисоб-китобларнинг ҳаққонийлигини тавминлаш учун хисобот даврида газни етказиб бериш-кабул қилиш даволатномаси Истеъмолчига қуйилган техник ҳужжатлар мавжуд бўлганда расмийлаштирилади:

а) газни хисоблаш прибори хотирасидан хисобот даври учун олинган (кўчирма) архив мавжумотлари;

б) Истеъмолчига тақдим этилган, Истеъмолчининг бўлиниш чегарасига бўлган жойдаги газ тармоқлари ва ГТҚлардаги технологик йўқотишларнинг хажми тўғрисидаги даволатноманинг мавжудлиги; Бунда Истеъмолчи баъансидга бўлган газ тармоқлари ва ГТҚдаги технологик йўқотишлар Истеъмолчи хисобига олиб борилади.

4.15. Истеъмолчи ойнинг 7 кунидан кечиктирмасдан Етказиб берувчидан хисоб-китоб ойи учун газ етказиб бериш ва кабул қилиш даволатномасини кабул қилиб олади, имзолайди ва бир нусхасини Етказиб берувчига жўнатади. Расмийлаштирилган газ етказиб бериш-кабул қилиш даволатномасига асосан электрон хисобаварак-фактурани кабул қилади.

4.16. Табиий газни етказиб бериш-кабул қилиш даволатномасини имзоламаслик ёки уни эътирозлар билан имзолаш Истеъмолчини кўрсатиб ўтилган табиий газ хажмлари учун тўловлардан озол қилмайди. Узатилган ёки кабул қилинган газ миқдорини аниқлашдан норози бўлган томон даволатноманда норозилик савобларини мажбурий акс эттириш йўли билан хисоб-китоб қилиш ойи тугатилган кейин 10-кунгача бошқа томонга бу тўғрида мавжум қилиб, сўнг даволатноманинг бир нусхасини Етказиб берувчи вакилига тақдим қилади. Ушбу масалани ўзаро ҳал этиш имконияти бўлмаганда, келишмовчилик савоблари белгиланган тартибда кўриб чиқирилиши керак.

4.17. Истеъмолчидан дебитор қарзларни ундириш Етказиб берувчи томонидан қонунида белгиланган тартибда амалга оширилади.

4.18. Газ узиб қўйилганидан сўнг ўзбошимчилик билан қайта уланганда, истеъмол қилинган газ хажми ва унинг киймати газ узиб қўйилган кундан бошлаб, уланган газдан фойдаланиш уқунасининг бир суткада 24 соат ичида тўлиқ қувват билан ишлаб туриши хисобидан аниқланади.

4.19. Газ учун амалдаги тарифлар (нарихлар) ўзгаргантақсирда, Етказиб берувчи бу ҳақидаги ахборотни ўн беш кун олдин оммавий ахборот воситалари орқали хабардор қилади. Газ учун тарифлар ўзгарганда, мазкур шартнома ўз кучида қолади, истеъмол қилинган газ учун тўлов эса янги тариф асосида, у қонунда белгиланган тартибда қўчта қирғандан сўнг амалга оширилади. Бунда истеъмолчи табиий газнинг аванс тариқасида тўланган хажми учун тўлов кунидан бошлаб қўли билан кейинги 1 ой кўшимча тўлов тўлашдан озол қилинади.

V. ХУҚУҚБУЗАРЛИКЛАР ВА ГАЗДАН НОҚОНУНИЙ Фойдаланиш учун жавобгарлик

5.1. Газдан фойдаланишда Истеъмолчи томонидан мазкур шартноманинг 3.17. ва 4.18.-бандида кўрсатиб ўтилган хуқуқбузарликларга йўл қўйилиши, Етказиб берувчи ва Истеъмолчи вакиллари томонидан имзолашдан ва икки нусхада тўзилган даволатномаси билан расмийлаштирилади.

5.2. Ушбу шартноманинг 5.1.-бандига асосан расмийлаштирилган даволатномага мувофиқ Истеъмолчидан, фойдаланган газ хажми киймати (амалдаги тарифлар бўйича) ундириб олинади.

5.3. Бунда мазкур шартноманинг 5.2.-бандида кўрсатилган ҳолатларда газ хажми кийматининг ундирилиши Истеъмолчини қонунчилиқда белгиланган жавобгарликдан озол қилмайди.

VI. ТАРМОҚДАН УЗИБ ҚЎЙИШ ВА ҚАЙТА УЛАНИШ ТАРТИБИ

6.1. Истеъмолчида қуйилган ҳолатларнинг мавжудлиги ҳамда ушбу ҳолатларнинг бартавраф этилуғига қадар газ тармоқларидан узиб қўйилади:

- шартномавий мажбуриятлар бажарилмаганда;
- Етказиб берувчи вакиллари томонидан газдан фойдаланиш уқуналари ва хисобга олиш қурilmаларинингазоратдан ўтказишга йўл қўйилмаганда;

- фойдаланилган газ учун хисоб-китоб ўз вақтида амалга оширилмаганлиги натижасида қарздорлик мавжуд бўлганда;

- шартномада белгиланган буюртмаларга етарли миқдорда олдиндан тўловлар амалга оширилмаганда;

- Етказиб берувчининг ва “Ўзнефтьгазинспекция”нинг кўрсатмалари бажарилмаганда;

-хисоблаш приборлари касдан зарар етказилганда, прибор кўрсаткичларини ўзгартириш мақсадида уларнингиллашига тўқсинлик қилувчи хатти-ҳаракатлар амалга оширилган ҳолатларда;

- таъни хисобга олиш приборларига ташқи таъсир кўрсатишга ҳаракат қилиш;

- Газдан фойдаланиш қоидаларига эид равишда газ тармоқларига ноқонуний уланлиш ёки бошқа қондабузарликлар ёқуд газни талон-тарож қилиш ҳолатлари аниқланганда;

Бунда Етказиб берувчи газ таъминотининг ўчирлиши натижасида етказилган моддий зарар ёки бой берилган фойда учун жавобгарлиқни ўз зиммасига олмайди.

6.2. Тармоққа қайта уланишда амалдаги қонунчиликка мувофиқ Истеъмолчидан базавий хисоблаш миқдоринингун баравари миқдорда ҳақ ундирилади. Шартноманинг 13.1.-бандида кўрсатилган ҳоллар бундан мустасно.